

T.C.  
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ  
CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/1274  
Karar No : 1983/204

OZET : Sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 2300 sayılı Yasa ile ek-1.maddesinde öngörülen koşulları içeren suçlara ait davayı Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Halil Demirer ve Arkadaşları

O L A Y : 8.3.1978 günü Ülkücü İşçiler Derneğinde yapılan arama sonunda elde olunan dosya arasında mevcut belgelerden de anlaşılacağı üzere, dernek yönetim kurulu ve personel hakkında kurmuş oldukları oba başkanları vasıtasıyla hangi partiye mensup olduklarını belirtir şekilde ve MHP tezini destekler tarzda raporlar tanzim ettirerek bunları dernekte sakladıkları, bu suretle dernek tüzüğüne ve yasaya aykırı davranışta buldukları Kırıkkale C.Savcılığı'na iddia olunarak eylemlerine uyan 1630 sayılı Dernekler Yasasının 35.maddesinin 1.fıkrasının(a)ve(b)bentleri aracılığı ile 65/2.maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Kırıkkale Asliye Ceza Mahkemesi, 12.2.1979 gününde, esas 1978/514, karar 1979/51 sayılı ile; dava konusu eylemin sıkıyönetim ilanına neden olan olaylardan bulunduğu,

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi, 7.1.1980 günü, 1980/51- sayılı ile; atılı suçun, sıkıyönetim ilanına neden olan suçlardan olmadığı ve sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu herhangi bir dava ile ortak genel amaç içerisinde bağlantılı bulunmadığı,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Osman Kayacan ve Ergun Argon'un katılmaları ile yaptığı 9.5.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim Tulez Parutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Canioğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, Ankara ilini de kapsamına alarak 26.12.1978 günü ilan edilen sıkıyönetim

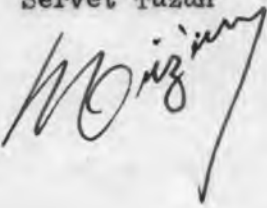
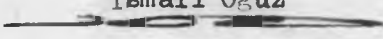
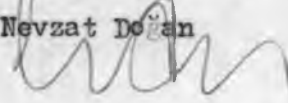

Önceki üç ayın dışında, 8.3.1978 günü Kırıkkalede işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinden; sanıklara atılı suçun, siyasi ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönüyle sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunduğunu açıklar.

**Söyleki;** Kırıkkale Ülkücü İşçiler Derneğinin Dernekler Yasa'sına aykırı olarak ve amacı dışına çıkararak bir sendika ve siyasi kuruluş gibi hareket ettiği, fabrikada oba teşkilatı kurduğu, fabrika yöneticilerinin siyasi görüşlerini belirten raporlar düzenlettiği dosyada yer alan anlatım ve belgelerle belirlenmektedir.

Suçun, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesinde öngörülen süre dışında işlenmesinin karşın, sanıkların Ülkücü İşçiler Derneğinin yönetim kurulu üyeleri olduklarının gerek kendi anlatımları gerekse dosyada (D.40) yer alan Kırıkkale Emniyet Amirliğinin 27.3.1978 gün-319 sayılı yazısı ile belirlenmesi, ülkücü derneklerin ise MHP ile ilişkili oldukları ve anılan parti ve ülkücü kuruluşlar hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde açılmış bir davanın bulunması karşısında, sanıkların 1402 sayılı Yasa'nın 2310 sayılı Yasa ile ek-1. maddesindeki "Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin görevine giren suçları işleyen siyasi partilerin her kademe ve yan kuruluşlarının yönetici ve üyeleri ile siyasal partilerle ilişkileri görülen diğer kuruluş ve derneklerin yönetici ve üyelerinin suç dosyaları hakkında, soruşturma ve yargılama yapmaya, parti genel merkezlerinin bulunduğu yer sıkıyönetim komutanlıkları nezdindeki askeri mahkemeler yetkilidir." hükmü uyarınca Askeri Yargı yerinde yargılanmaları, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmiştir.

**SONUÇ :** Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Nolu Askeri Mahkemesi'nin 7.1.1980 günlü, 1980/51-4 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 9.5.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Servet Tüzün	İsmail Oğuz	Nevzat Doğan	Ali Suat Erkoç
			
	Üye	Üye	Üye
	Yaşar Çiftçioğlu	Osman Kayacan	Ergun Argon
	